
Kuidas käib olulise osaluse hindamismenetlus pangas?

14. september 2018

Luminor teatas, et USA päritolu finantsasutuse Blackstone poolt juhitud fondid kavatsevad omandada enamusosaluse Luminor grupis. Tehingu saab lõpule viia alles seejärel, kui finantsjärelevalve on viinud läbi menetluse ja andnud oma nõusoleku olulise osaluse omandamiseks. Mida kujutab endast finantsjärelevalve poolt läbiviidav menetlus?

Kui ettevõtte või eraisik soovib omandada olulist osalust ehk üle 10 protsendi mistahes Eesti panga aktsiatest või hääleõigustest või kui ta suurendab oma osalust üle seadusega sätestatud piirmäärade (20%, 30% või 50%) või kui tehinguga omandab ta kontrolli panga üle, peab ta selleks eelnevalt taotlema Euroopa Keskpangalt olulise osaluse loa. Luminori kui Euroopa Keskpanga otsese järelevalve alla kuuluva panga puhul hindavad Finantsinspeksioon ja Euroopa Keskpank koostöös kavandatava omandaja vastavust seaduse nõuetele.

Kuidas hindamine käib?

Kõigepealt tuleb potentsiaalsel omandajal esitada riiklikule järelevalveasutusele ehk Finantsinspeksioonile teavituse olulise osaluse omandamise kavatsuse kohta. Omandaja sobivuse hindamisel teevad Finantsinspeksioon ja Euroopa Keskpank pidevat koostööd. Riiklik järelevalveasutus teeb esialgse hindamise ja koostab Euroopa Keskpangale omandamisega nõustumise või mittenõustumise ettepaneku kavandi. Euroopa Keskpank teeb koostöös riikliku järelevalveasutusega oma hindamise ning teavitab seejärel potentsiaalset omandajat ja riiklikku järelevalveasutust hindamise tulemustest.

Hindamine kestab kuni 60 tööpäeva. Lisateabe vajaduse korral võib seda perioodi pikendada kuni 30 tööpäeva võrra.

Olulise osaluse menetluse eesmärk on tagada ainult sobivate isikute sisenemine pangandussüsteemi, et ennetada tõrkeid pangandussüsteemi toimimises. Oluline on, et potentsiaalne omandaja on hea mainega ja majanduslikult piisavalt usaldusväärne, pank jätkab usaldatavusnõuete täitmist, ning tehingut ei rahastata kuritegevusest saadud rahaga.

Kes võib olulise osaluse omandada?

Üldiselt võib pangas olulise osaluse omandada iga isik, kes vastab hindamiskriteeriumidele – nii füüsilised kui juriidilised isikud.

Hindamiskriteeriumid on Euroopa tasandil ühtlustatud. Kapitalinõuete direktiivis (CRD IV) on sätestatud viis kriteeriumi, mille alusel kavandatavat omandamist hinnatakse. Need direktiivis sätestatud kriteeriumid on üle võetud krediitiasutuste seadusega.

Potentsiaalse omandaja maine

Potentsiaalsete uute juhtide maine ja kogemused

Omandaja majanduslik usaldusväärsus

Mõju pangale

Rahapesu või terrorismi rahastamisega seotuse risk

Mis saab, kui taotleja saab ebasoodsa vastuse?

Kui kavandatav omandamine lükatakse tagasi või kui potentsiaalne omandaja peab otsust muul viisil ebasoodsaks, võib ta selle vaidlustada Euroopa Keskpanga vaidlustusnõukogus.

Siim Tammer

[oluline osalus](#)